

крав; тако ко дражи на гњев, замеше свају.

ГЛАВА 31.

Ријечи цара Лемуила; сабраше ријечи, којима га је учили матери његова.

2. Шта, сине мој, шта, сине утробе моје, и шта, сине заједга мојих?

3. Не дај крпелости своје женама, ни путова својих онима што сатиру цареве.

4. Није за цареве, Лемуило, није за цареве да пију вино, ни за његове да пију славовито пиће.

5. Да не би пијули заборавио уредбе, и њамјенио правницу којему невољнику.

6. Подајте славовито пиће ономе који хоће да пропадне, и вино онима који су тужна срца;

7. Нека се налије и да се више не сјећа сиромаштво, и да се више не сјећа ствар свијех намјенијех смрти.

8. Отвориј уста своја за ниједнога, за дај правницу невољноме и убогоме.

10. Ко ће наћи врсту жену? Јер вриједи више него бисер.

11. Ослања се на њу срце мужа њезина, и добитка не ће недостајати.

12. Чини му добро, а не зло, свега вијеша својена.

13. Тражи вуне и лана, и ради по воља рукама својим.

14. Она је као лађа трговачка, из далека доноси храну своју.

15. Устаје док је још ноћ, даје хра-

гу чељеди својој и посвао дјевојкама својим.

16. Мисли о њиви, и узме је, од рада руку својих сади виноград.

17. Опасује снагом бедра своја и кријени мишине своје.

18. Види како јој је добра радња, не гаси јој се ноћу жижак.

19. Ручама својима маша се преслице, и прстима својима држи вретену.

20. Ручу своју отвора сиромашу, и пружа руке убогоме.

21. Не боји се снијета за своју чељад, јер сва чељад њезина има по двоје халине.

22. Покриваче сама себи гради, тако плавно и скерлет одијело јој је.

23. Зна се муж њезин на вратима кад сједи са старјешинама земаљским.

24. Кошуље гради и продаје, и појасе даје трговцу.

25. Одидело јој је крпелост и љепота, и осмијева се на вријеме које иде.

26. Уста своја отвора мудро и на језику јој је наука блага.

27. Пазни на владање чељеди своје, и хљеба у лијености не једе.

28. Стенови њезини подижу се и бла-госиљају је; муж њезин такођер хвали је;

29. Многе су жене биле врсне; али ти их надвишјујеш све.

30. Љупкост је пријепарна и љепота ташта; жена која се боји Господа, она заслужије похвалу.

31. Подајте јој од плода руку њезинијех, и нека је хвале на вратима дједа њезина.

КЊИГА ПРОПОВЈЕДНИКОВА.

ГЛАВА 1.

Ријечи проповједника сина Давидова цара у Јерусалиму.

2. Таштина над таштинама, вели проповједник, таштина над таштинама, све је таштина.

3. Кака је корист човјеку од свега труда његова, којим се труди под сунцем?

4. Нараштај један одлази и други долази, а земаља стоји у вијек.

5. Сунце излази и залази, и опет хити на мјесто своје одакле излази.

6. Вјетар иде на југ и обрће се на сјевер; иде једнако обрћују се, и у обрћаву свом враћа се.

7. Све ријечу теку у море, и море се не препуња; одакле теку ријече, онамо се враћају да опет теку.

8. Све је мучно, да човјек не може исказати; око се не може нагледати, није се убо може наслушати.

9. Што је било то ће бити, што се

чинило то ће се чинити, и нема ништа ново под сунцем.

10. Има ли што за што би ко рекао: Види, то је ново? Већ је било за вијекова који су били прије нас.

11. Не помисли се што је прије било; ни оно што ће послѣ бити не ће се помисљати у онијех који ће послѣ нестати.

12. Ја проповједник бијих цар над Израјилем у Јерусалиму;

13. И управих срце своје да тражим и разберем мудрошћу све што бива под небом; тај мучни посао даде Бог синовима људским да се муче око њега.

14. Владјех све што бива под сунцем, и гле, све је таштина и муча духу, и нема користи под сунцем.

15. Што је криво не може се исправити, и недостаци не могу се изборити.

16. Ја рекох у срцу свом говорѣћи: ево, ја постах велик, и претекох мудрошћу све који бише прије мене у Јерусалиму, и срце моје видје много мудрости и знања.

17. И управих срце своје да познам мудрост и да познам безумље и лудост, да дознам да је и то муча духу.

18. Јер гдје је много мудрости, много је бриге, и во умножава знање, умножава мучу.

ГЛАВА 2.

Ја рекох у срцу свом: дај да те окупам весељем; уживај добра. Али гле, и то брине таштина.

2. Смијеху рекох: лудујеш; и весељу: шта то радиш?

3. Размишљах у срцу свом да пуштам тједло своје на пиће, и срцем својим управљајући мудро да се држим лудости докле не вклим шта би добро било синовима људским да чине под небом док су живи.

4. Велика дјела учиних: сазидлах себи куће, насадих себи винограде;

5. Начиних себи вртове и воћњаке, и насадих у њима свакојавих дрвета роднијех;

6. Начиних себи језера водена да заљенах из њих шуму гдје расту дрвета;

7. Набавих себи сауга и слушница, и имах сауга рофендјех у кући мојој; и имах говеда и оваца више од свијех који бише прије мене у Јерусалиму;

8. Такођер накупих себи сребра и злата, и заклада од царева и земаља; набавих себи пјевача и пјеваница и милиона људских, и справа музичких свакојавих.

9. И тако постах већи и силнији од свијех који бише прије мене у Јерусалиму; и мудрост моја оста са мном.

10. И што год жељаху очи моје, не брањавих им ништа украјивах срцу својему какога весеља, него се срце моје веселише са свакога труда мојега, и то ми бијаше дио од свакога труда мојега.

11. А кад погледах на сва дјела своја што урадише руке моје, и на труда којим се трудих да урадим, гле, све бреше таштина и муча духу, и нема користи под сунцем.

12. Тада се обратих да видим мудрост и лудост и безумље, јер шта би чинио човјек који би настао послѣ цара? што је већ уживено.

13. И видјех да је боља мудрост од лудости, као што је боља свјетлост од мрава.

14. Мудри има очи у глави, а безумни иде по мразу; али такођер дознах да једнако бива свјена.

15. За то рекох у срцу свом: мени ће бити као безумнику што бива; шта ће бити дакле помоћи што сам мудар?

И рекох у срцу свом: и то је таштина.

16. Јер се не ће споминјати мудроца као ни безумник до вијеша; јер што сада јест, све се заборавља послѣ, и мудроца умире као и безумник.

17. За то ми омрзе живот, јер ми није мило што бива под сунцем, јер је све таштина и муча духу.

18. И омрзе ми сав труд мој око којег се трудих под сунцем, јер ћу га оставити човјеку који ће настати након мене.

19. И ко зна хоће ли бити мудар или луд? и опет ће бити господар од свега труда мојега око којег се трудих и мудровах под сунцем. И то је таштина.

20. За то дођох на то да ми срце изгуби надање о сваком труду око којег се трудих под сунцем.

21. Јер има људи који се труде мудро и разумно и право, па то остављају у дио другоме који се није трудио око тога. И то је таштина и велико зло.

22. Јер шта има човјек од свега тру-
да свога и од муке срца свога, коју
подноси под сунцем?
23. Јер су сви дани његови мука а
послови његови брига; ни ноћу се не
одмара срце његово. И то је таштина.
24. Није ли давље добро човјеку да
једе и пије и да гледа да му је душни
добро од труда његова? Ја, видјех и
то да је из руке Божије.
25. Јер ко је јео и уживао више не-
го ја?
26. Јер човјеку који му је по вољи де-
је мудрост и разум и радост, а грје-
шнику даје муку да сабира и скупиља
да да ономе који је по вољи Богу. И
то је таштина и мука духу.

ГЛАВА 3.

- Слему има вријеме, и сваком послу
под небом има вријеме.
2. Има вријеме кад се рађа, и ври-
јеме кад се умире; вријеме кад се са-
ди, и вријеме кад се чула посађено;
3. Вријеме кад се губија, и вријеме кад
се испуцјеује; вријеме кад се разваљује,
и вријеме кад се гради;
4. Вријеме плачу и вријеме смијеху;
вријеме ридању и вријеме игрању;
5. Вријеме кад се размеше камење, и
вријеме кад се скупиља камење; ври-
јеме кад се гради, и вријеме кад се оста-
вља грљење;
6. Вријеме кад се тече, и вријеме кад
се губи; вријеме кад се чува, и врије-
ме кад се баца;
7. Вријеме кад се дере, и вријеме кад
се сашина; вријеме кад се мучи, и ври-
јеме кад се говори;
8. Вријеме кад се љуби, и вријеме кад
се жри; вријеме рату и вријеме миру.
9. Кака је корист ономе који ради од
онога око чега се труди?
10. Видио сам послове које је Бог
дао синовима људским да се муче ово
вях.
11. Све је учинио да је лијело у своје
вријеме, и свијет мртво им је у срце,
али да не може човјек догучити дјела
која Бог твори, ни почетка ни краја.
12. Дознах да нема ништа боље за
вях него да се веселе и чине добро за
живота свога.

13. И кад сваки човјек једе и пије и
обје грсти с трудом и муком у духу.

7. Опет видјех таштину под сунцем: За што би се гњесно Бог на ријечи
8. Има ко је сам, иновосан, нема ни
9. Јер као што у мноштву савова има
таштинне, тако и у многим ријечима;
него бој се Бога.
8. Ако видих гдје се чини неправда
сиромашу и отима суда и правда у зе-
мљи, не чуди се коме, јер види пшви
9. Боље је двојици него једноку, јер
имају добру добит од свога труда.
10. Јер ако један падне, други ће
подићи друга својета; а тешко јед-
ному! ако падне, нема другота да га
подигне.
11. Јоште ако двојица спавају заје-
дно, гдје је један другота; а један ка-
ко ће се згрјјати?
12. И ако би ко надрјачао једнога,
двојица ће му одољети; и трострука
врвца не кида се лако.
13. Боље је дјетије убого а мудро не-
го цар стар а безуман, који се већ не
зна поучити.
14. Јер један излази из тамнице да
царје, а други који се роди да царје
осиромашн.
15. Видјех све жакве који ходе под
сунцем гдје престају за дјелетом дру-
гим, које ће ступити на његово мјесто.
16. Нема краја народу који блјаше
пред вим, а који послдије настају не
ће се радовати њему. И то је таштина
и мука духу.

ГЛАВА 5.

- Чувај ногу своју кад идеш у дом Бо-
жи, и приступи да садшаш; то је бо-
ље него што безумни дају жртве, јер
не знају да зло чине.
2. Немој наглити устима својим, и
срце твоје да не буде брзо изговорити
што пред Богом, јер је Бог на небу а
што си на земљи, за то нека буде мало
ријечи твојих.
3. Јер сан долази од многога посла,
а глас безумников од многих ријечи.
4. Кад учиниш зајет Богу, не обла-
дијав испуни га, јер му нијесу ми-
ли безумници; што год завјетјеш, ис-
пун.
5. Боље је да не завјетјеш него ли
да завјетјеш на не испуниш.
6. Не дај устима својима да на гри-
јех наводе тијело твоје, и не говори
пред анђелом да је било нехотице.

17. И свега вијека својета јео у мра-
ку, и много се бринуо и жалостио и
љутно?
18. Ето, то видјех да је добро и ли-
јело човјеку да једе и пије и ужива
добро од свега труда својета којим се
труди под небом за живота својета, ко-
ји му Бог да, јер му је то дмо.
19. И кад коме Бог да богатство и
благо, и да му да ужива и узима свој
дио и да се весели с труда својета, то
је дар Божиј.
20. Јер се не ће много опомњати
дана живота својета, јер му Бог даје
да му је срце весело.

ГЛАВА 6.

Има зло које видјех под сунцем и че-
сто је међу људима:

2. Некоме Бог да богатство и благо и славу, те душа његова има све што год жели, али му не да Бог да то уздана, него узима Други. То је таштина и љуто зло.

3. Да би ко родио сто синова и живио много година и дани би се вицеза његова веома намањили, а душа се његова не би наситила добром, те ни погрѣба не би имао, кажем да је боље недолошче од њега.

4. Јер узаладу дође и у таму отиде и име му је тамо покривено;

5. Ни сунца не видје, нити што позна, а почива боље него онај.

6. И да би живио двије тисуће година, а добра не би уживао, не одлазе ли сви на једно мјесто?

7. Сав је труп човјечи за уста његова, али се не може наситити душа његова.

8. Јер шта има мудри више него безумни? шта ли спримах, који се умјеје владати међу живима?

9. Боље је видјети очима него ли жести; и то је таштина и мука Аду.

10. Што је ко, давно је тијем назван; и зна се да је човјек и да се не може судити с јачим од себе.

11. Кад дакле има много ствари које умножавају таштину, кака је корист човјеку?

ГЛАВА 7.

Боље је име него добро уље, и дан смртни него дан у који се ко роди.

2. Боље је њи у кућу гдје је жалост него ићи у кућу гдје је гозба, јер је ондје крај свакога човјека, и ко је жив, слаже у срце своје.

3. Боља је жалост него смијех, јер кад је лице несвесло, срце постаје боље.

4. Срце је мудријех људи у кући гдје је жалост, а срце безумнијех у кући гдје је весеље.

5. Боље је слушати карање мудрога него да ко слуша pjesму безумнијех.

6. Јер као што прашти трње под лопцем, талин је смијех безумников; и то је таштина.

7. Насилје обезумљује мудрога, и поклоп изоначује срце.

8. Боља је крај ствари него почетак јој; боља је ко је стрљива Аду него ли ко је поносита Аду.

9. Не буди нагаво у Аду свом на гтвех, јер гтвех почива у њедрица безумнијех.

10. Не говори: шта је то, те су пређашњи дани били бољи од овнијех? јер не би било мудро да за то питаш.

11. Добра је оштра видје сунце.

12. Јер је мудрост с имавем, и кописна је оштра видје сунце.

13. Добра је оштра видје сунце.

14. Добра је оштра видје сунце.

15. Добра је оштра видје сунце.

16. Добра је оштра видје сунце.

17. Добра је оштра видје сунце.

18. Добра је оштра видје сунце.

19. Добра је оштра видје сунце.

20. Добра је оштра видје сунце.

21. Добра је оштра видје сунце.

22. Добра је оштра видје сунце.

23. Добра је оштра видје сунце.

24. Добра је оштра видје сунце.

25. Добра је оштра видје сунце.

26. Добра је оштра видје сунце.

руке окови; ко је мио Богу, сзубаће се од ње, а грјешника ће узхватиће она.

14. Таштина је која бива на земљи што има праведника којима бива по Ајелма безбожничким, а има безбожничким. Рекох: и то је таштина.

15. За то ја хвалих весеље, јер нема ништа боље човјеку под сунцем него да једе и пије и да се весели; и то му је од труда његова за живота његова, који му Бог да под сунцем.

16. Кад управних срце своје да познана мудрост и видни шта се ради на земљи, те ни даву ни ноћу не долази човјеку сан на очи,

17. Видјех на свијем Ајелма Божијим да човјек не може докучити оно што се ради под сунцем, око чега се трудан човјек тражећи, али не налази, и ако и мудраца рече да зна, никак не може докучити.

ГЛАВА 8.

Ко је као мудри? и ко зна шта значе ствари? Мудрост просвјетљује човјечу лице, а гврдоћа лица његова миче се.

2. Ја ти кажем: извршју заповијест цареву, и то заклетве Божије ради.

3. Не буди брз да отида испред њега; не стој у заво ствари, јер ће учинити што год хоће.

4. Јер гаје је год ријеч царева ондје је власт, и ко ће му рећи: шта радиш?

5. Ко извршју заповијест, не ће знавати за зло, јер срце мудрога зна врједити и начини.

6. Јер свачему има врјеме и начин; али многа зла спалазе човјека.

7. Што не зна шта ће бити; јер кад ће што бити, ко ће му казати?

8. Човјек није властан над Аду да га оставио Аду, нити има власт над даном смртнијем, нити има обране у тој борби; ни безбожност не избавља онога, у кога је.

9. Све ово видјех, и управних срце своје на све што се ради под сунцем.

10. Кад кад влада човјек над човјеком на зло његово.

11. И тада видјех безбожнике погрѣбене, гдје се вратише; а који добро чиняху отидоше са светог мјеста и брже заборављени у граду. И то је таштина.

12. Што нема одмазду осуде за зло дјелом, за то срце синова људских испи у њима да чине зло.

13. Нема грјешник сто пута чини зло и одгаја му се, ја никак знам да ће бити добро онима који се боје Бога, који се боје лица његова.

14. А безбожнику не ће бити добро, нити ће му се продавати дани, него

ће бити као сјен ономе који се не боји лица Божијег.

14. Таштина је која бива на земљи што има праведника којима бива по Ајелма безбожничким, а има безбожничким. Рекох: и то је таштина.

15. За то ја хвалих весеље, јер нема ништа боље човјеку под сунцем него да једе и пије и да се весели; и то му је од труда његова за живота његова, који му Бог да под сунцем.

16. Кад управних срце своје да познана мудрост и видни шта се ради на земљи, те ни даву ни ноћу не долази човјеку сан на очи,

17. Видјех на свијем Ајелма Божијим да човјек не може докучити оно што се ради под сунцем, око чега се трудан човјек тражећи, али не налази, и ако и мудраца рече да зна, никак не може докучити.

ГЛАВА 9.

Донста све ово сложих у срце своје да бих расвијетлио све то, како су праведни и мудри и Ајела њихова у руди Божијој, а човјек не зна ни љубави ни мрже од свега што је пред њим.

2. Све бива свјема једнако: праведнику бива као безбожнику, доброму и чистому као нечистому, о коме који приноси жртву као ономе који не приноси, како доброму тако грјешнику, ономе који се куне као ономе који се боји заклетве.

3. А то је најгоре од свега што бива под сунцем што свјема једнако бива, те је и срце људско пуно зав, и недост им је у срцу док су живи, а по том умру.

4. Јер ко ће бити изабран? У живијех свијех има надања; и псу живу боље је него мртву лаву.

5. Јер живи знају да ће умријети, а мртви не знају ништа нити им има плаче, јер им се спомен заборавно.

6. И љубави њихове и мрже њихове и зависти њихове нестало је, и живе немају дијела ни да ни у чему што бива под сунцем.

7. Хајде, једи хљеб свој с радомшћу, и весела срца пиј вино своје, јер су млада Богу Ајела твоја.

8. Свагда нема су ти халине бијеле,

и уба на глави твојој да се не пре- миче.

9. Ужњај живот са женом коју лу- биш свега вијека својега таштега, који ти је дат под сунцем за све врјеме та- литине твоје, јер ти је то дио у живо- ту и од труда твојега којим се трудити под сунцем.

10. Све што ти дође на руку да чи- ниш, чини по могућности својој, јер нема рада ни мишљења ни знања ни мудрости у трубу у који идеш.

11. Опет видјех под сунцем да није до брајдјех грва, ни рат до хробрјдјех, ни хљеб до мудрјдјех, ни богатство до разумијдјех, ни добра воља до вјешти- јех, него да све стоји до времена и зтоде.

12. Јер човјек не зна времена својега, него као што се рибе хватају мрежом несрећном и као што се птице хватају пруглом, тако се хватају синови човје- чјини у зао час, кад навала на њих из невада.

13. Видјех и ову мудрост под сун- цем, која ми се учини велика:

14. Бјаше мален град и у њему ма- ло људи; и дође на њ велик цар, и опколи га и начини око њега велике опколце.

15. А нађе се у њему сиромаш човјек мудар, који избави град мудрошћу сво- јом, а нико се не сјећаше тога сиро- маша човјека.

16. Тада ја рекох: боља је мудрост него снага, ако се и не мараше за му- дрост онога сиромаша и ријечи се ве- гове не слушаху.

17. Ријечи мудројдјех људи ваља с ми- ром слушати више него вику онога који заповједа међу људима.

18. Боља је мудрост него оружје убо- јито; али један грјешник квари много добра.

ГЛАВА 10.

Од мртвијдјех муха ускрди се и покв- ари уба апотекарско, тако од мало лу- дости цијена мудрости и слави.

2. Срце је мудрому с десне стране, а лудому је с лијеве стране.

3. Безумник и кад иде путем, без раз- ума је и казује сјејема да је безуман.

4. Ако се подигне на те гњев онога

који влада, не остављај мјеста своје- га, јер благодот уклања велике грјехе.

5. Има зло које видјех под сунцем, као погрјешка која долази од вла- даоца:

6. Лудост се посађује на највише мје- сто, и богати сједе на ниском мјесту.

7. Видјех слуге на коњма, а кнезови иду прешце као слуге.

8. Ко јаму вола, у бује пасти, и ко разваљује ограду, ушеће га змија.

9. Ко одмиче камење, удардиће се о њих; ко цијена дрва, није миран од њих.

10. Кад се загнути гвозђе и опшрице му се не наопштра, тада треба више снаге; али мудрост може боље опра- вити.

11. Ако уједе змија прије бајања, ни- шта не ће помоћи бајач.

12. Ријечи из уста мудрога људне су, а безумнога прождиру усне његове.

13. Почетак је ријечима уста њего- вијдјех лудост, а свршетак говору њего- ву зао безумље.

14. Јер људи много гонори, а човјек не зна што ће бити; и ко ће му каза- ти што ће последи њега бити?

15. Луде мори труда њихов, јер не знају ни у град отићи.

16. Тешко теби, земљо, кад ти је цар дијете и кнезови твоји рано једу!

17. Благо теби, земљо, кад ти је цар племенит и кнезови твоји једу на вр- љеме да се поткријене а не да се опш- ру.

18. С лијевости утицље се кров и с десне ријех руку проваљује кућа.

19. Ради весеља готове се говбе, и вино весели живе, а новци врше све.

20. Ни у мисли својој не пшћу цара, ни у клијети, у којој славаш, не пшћу богатога, јер птица небеска однијеће глас и што крила има доказате ријеч.

ГЛАВА 11.

Боци хљеб свој поврх воде; јер ћеш га наћи последи много времена.

2. Раздијели седморци и осморци; јер не знаш како ће зло бити на земљи.

3. Кад се напуне облаци, проспају дажд на земљу, и ако падне дрво на пут или на сјевер, гаје падне дрво он- даје ће остати.

4. Ко пави на вјетар, не ће сјати, и ко гледа на облаке, не ће жети.

5. Како не знаш који је пут вјетру ни ће се устајати на птици глас и пре- стати све превачине,

5. И високога мјеста кад ће се бојати и страшити се на путу, кад ће бадем

уцвјетати и скакавац отежати и жеља проћи, јер човјек иде у кућу своју вјечну, и покајнице ће ходити по ули- чана;

6. Прије него се прекине уже сребр- но, чаша се златна разбије и распе се виједро на извору и сломи се точак на студенцу,

7. И врати се прах у земљу, како је био, а дух се врати к Богу, који га је дао.

8. Таштина над таштинама, вели про- повједник, све је таштина.

9. А не само мудар бјаше проповјед- ник, него још и народ учаше мудро- сти, и мотрећи и испражњујући сложи много прича.

10. Стараше се проповједник да нађе угодне ријечи, и написа што је право, ријечи истине.

11. Ријечи су мудројдјех људи као жа- лци и као клини ударени; ријечи они- јех који их сложише дао је један па- стир.

12. И тако, сине мој, чувај се онога што је преко онога, јер нема краја са- стављању многих књига, и много чи- тање умор је тједју.

13. Главно је свему што си чуо: Бо- га се бој, и заповијести његове држи, јер то је све човјеку.

14. Јер ће свако дјело Бог изнијети на суд и сваку тајну, била добра или зла.

ГЛАВА 12.

Али опомни се творца својега у мла- дост својој прије него дођу дани зли и присијну године, за које ћеш рећи: нијесу ми миле;

2. Прије него помрне сунце и ви- дјело и мјесец и звијезде, и опет дођу облаци иза дрхта,

3. Кад ће дрхтаји стражари кућни и погачти се јунаци, и стаји минарице, што их је мало, и потамњети који гле- дају кроз проворе,

4. И кад ће се затворити врата сули- це, и ослабити звена од мљењења, и кад

ПЈЕСМА НАД ПЈЕСМАМА.

ГЛАВА 1.

Соломунова пјесма над пјесмама.

2. Да ме хоће пољубити пољупцем уста својих! Јер је твоја љубав боља од вина.

3. Мирисом су твоја уба прекарна; име ти је уба разлито; за то те љубе дјевујце.

4. Буци ме, за тобом ћемо трчати; узде ме пар у ложици твоју; радозна- ћемо се и веселићемо се тобом, споми- ја,

њаћемо љубав твоју више него вино; прави љубе те.

5. Црна саж, али лијена, кћери Јеру- салмске, као шатори Кидарски, као завјеси Соломунови.

6. Не гледајте ме што сам прна, јер ме је сунце опалило; синови матере ме да чувам винограде, и не чувах сно- јага винограда, који ја имам.

7. Кажи ми ти, којета љуби душа мо- ја, гаје пасец, гаје пландјеш? јер за